

NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	bölcsészettudomány
Képzési ciklus:	mesterképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Prof. Dr. Bartha Elek
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen - nappali
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120 kredit
Indítható specializáció(k):	néprajzi muzeológia néprajzi kulturális örökség
1. specializáció	néprajzi muzeológia

Összes kontaktóra száma

nappali tagozaton: 1200

levelező tagozaton: -

Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege

nappali tagozaton: A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.

levelező tagozaton: -

2. specializáció néprajzi kulturális örökség

Összes kontaktóra száma

nappali tagozaton: 1200

levelező tagozaton: -

Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege

nappali tagozaton: A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.

levelező tagozaton:

-

Mobilitási ablak:

2. és 3. félév

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

(Kulturális és Innovációs Minisztérium, hivatalos miniszteri kiadvány – 2025. 03. 21.)

1. A mesterképzési szak megnevezése: néprajz (Ethnology)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
szakképzettség: okleveles néprajz szakos bölcsész
a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Ethnologist
választható specializációk: folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, európai etnológia, néprajzi kulturális örökség, vallási néprajz, vallásantropológia, táncfolklorisztika, táncantropológia, kulturális antropológia, néprajzi muzeológia, hagyományos környezetgazdálkodás
3. Képzési terület: bölcsészettudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe a néprajz alapképzési szak.
4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit
a szak orientációja: gyakorlatorientált (60-70 százalék)
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 312/0314
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák
A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik megszerzett néprajzi, folklorisztikai és kulturális antropológiai ismereteik birtokában képesek a saját és mások kultúrájának elemzésére és értelmezésére. Jártasak a kultúrakutatásban és ismerik a kultúra sajátosságait a múltban és a jelenben. Elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a néprajz valamely szűkebb, speciális területén. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
- 8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák
A néprajz szakos bölcsész tudása
Részleteiben átlátja a néprajztudomány elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális és szellemi konstrukcióit.
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli kultúrákról; ismeri a néprajztudomány alapvető ágainak, területeinek legfontosabb alapismereteit és összefüggéseit.
Érti és átlátja a néprajzi tudományos szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.
Ismeri a kulturális jelenségekről szerzett tudás - eredeti látás- és gondolkodásmód birtokában történő - gyakorlati alkalmazását.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a néprajztudományra jellemző hagyományos és elektronikus forrásokról, keresőprogramokról, katalógusokról, bibliográfiákról.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a néprajztudomány és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseiről, elemzési és értelmezési módszereit illetően.

Ismeri a néprajzi tudás mélyebb összefüggéseinek megértéséhez és magyarázatához szükséges megfelelő információkat és kutatási módszereket.

Alaposan és átfogóan ismeri a néprajztudomány jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait, kontextusát.

A néprajztudomány legalább egy résztemájában elmélyült ismeretekkel rendelkezik.

Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.

képességei

A néprajztudomány szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egymásra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.

Képes a néprajztudomány, illetve interdiszciplináris területeken az aktuális kutatások és a tudományos munka kritikus értékelésére.

Képes a néprajztudomány mesterszintű, sokoldalú, interdiszciplináris és multidiszciplináris elméleti és gyakorlati művelésére és az önálló kutatásra.

Képes saját tudása magasabb szintre emelésére, képzési területe belső törvényszerűségei megértésének elmélyítésére és önműveléssel, önfejlesztéssel folyamatosan új képességek kialakítására.

Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.

Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.

A néprajzi információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.

Önállóan választja meg és tudatosan alkalmazza a néprajztudomány szakmai problémáinak, szakmai kérdéseknek, szövegcsoportoknak, adatoknak megfelelő humántudományi módszereket.

Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel néprajzi résztemája összefüggéseit.

A néprajzi szakma műveléséhez két idegen nyelvet hatékonyan használ.

A néprajztudomány területén szerzett speciális jártassága és elmélyült műveltsége birtokában képes fogalmi és absztrakt gondolkodásra, valamint gyakorlati készségeket igénylő feladatok és munkakörök ellátására.

Képes az egyénileg, illetve párban, csoportban szervezett tanulás, a tanulóközösségek működésének, valamint ezek egymással való kapcsolatának elemzésére, a lehetőségek előrejelzésére, ismeri az ezekhez szükséges főbb tudományos eredményeket és releváns gyakorlatokat.

Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző, kritikus, szükség esetén önkritikus feltárására, képes korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni.

Képes saját gondolatainak és szakmai témáknak szóban és írásban történő árnyalt kifejtésére, birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.

Képes nagyobb mennyiségű idegen nyelvű szakirodalom feldolgozására, kötetlen szóbeli szakmai kommunikációra a néprajzi szakterületén, legalább két idegen nyelven.

Képes az egyes médiumok, funkciók, platformok új típusú, kollaboratív használatára, kreatív alkalmazására.

Előnyben részesíti az e-szolgáltatások használatát.

Képes projektekben, illetve adott feladatokon dolgozó munkacsoportokban tevékenyen részt venni.

Képes irányítási feladatok ellátására.

Néprajzi szakterületén képes kutatást, fejlesztést tervezni, vezetni.

Szakterületén szükséges innovációkhoz képes tudományos érveket hozni, azokat alátámasztani.

Összehasonlítja és értékeli az adott időben rendelkezésre álló infokommunikációs eszközöket, hálózatokat, funkciókat, képes a szakterületi feladatokhoz leginkább megfelelő megoldások kiválasztására.

Képes a kor igényeinek megfelelően hatékonyan kommunikálni, továbbá az információkat, érveket és elemzéseket szakmai és nem szakmabeli közönségnek különböző nézőpontok szerint, magas szinten bemutatni.

attitűdje

Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti és társadalmi meghatározottságát.

Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.

Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.

Motivációval, elkötelezettséggel és minőség tudattal rendelkezik a néprajztudománnyal kapcsolatban.

Néprajzi érdeklődése elmélyült, megszilárdult.

Felhasználja néprajzi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére. Nyitott a néprajztudomány kérdéseinek interdiszciplináris megközelítéseire. Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.

Szem előtt tartja a néprajztudományon belüli résztemájának szakmai és társadalmi összefüggéseit.

Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.

Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konstrukcióit.

Kritikus tudatosság jellemzi a néprajztudományhoz kapcsolódó kérdésekben.

Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel a néprajzi szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait.

Projektmenedzsment tudását és képességeit folyamatosan fejleszti, kezdeményezéseiben, döntéseiben a siker közös értékét tartja szem előtt.

autonómiája és felelőssége

Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.

Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.

Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.

Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően, akár idegen nyelven is megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.

Felelősséget érez az egyéni, társas, szervezeti és rendszer-tanulásért, érti ezek jelentőségét.

Kritikai nézőpontot, új látásmódot, megoldásokat, módszertanokat alkalmaz néprajzi szakterületén, tudományterületén.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

Néprajzi szakmai ismeretek 20-30 kredit:

- magyar és összehasonlító folklórisztika,
- az anyagi kultúra kutatása: az életmód és a tárgyi kultúra recens és történeti kérdései,
- társadalomnéprajz,
- kulturális antropológia.

9.1.2. A választható specializációk tudományágai, szakterületei és azok kreditaránya: A választható specializációk kreditértéke további 60-80 kredit:

Választható specializációk:

a) folklórisztika: a folklór jelenségvilágával kapcsolatos kutatás-módszertani aspektusok, összehasonlító folklórisztika; európai folklór; történeti folklórisztika;

b) anyagi kultúra: az életmód és a tárgyi kultúra összefüggéseinek recens és történeti kérdései szóbeli gyűjtések, archivális és muzeális források, gyűjtemények feldolgozása alapján; a hagyományos paraszti és a modern társadalom tárgyi világa és a kultúra közötti;

társadalomnéprajz: társadalomnéprajz az iparosodás előtti időszakról kezdve egészen a jelenkorig; a társadalom szerveződési formái és tendenciái; lokális elvű csoportok; egyéb szolidáris csoportok identitás-kutatások; az akkulturáció és az enkulturáció kérdései; a globalizáció és a multikulturalizmus társadalmi hatása;

európai etnológia: a nemzeti és etnikai kisebbségek, az etnicitás és etnopolitika jelenségei; a források feltárása és kezelése; a globalizáció hatásai; magyar néprajzi kutatási hagyományok; közösségtanulmányok; az életmód, a mindennapi élet és a mindennapi életvilágok kutatási paradigmái; a jelenkori társadalom rétegződése; a réteg- és szubkultúrák;

néprajzi kulturális örökség: a kultúra modernizációjának elméleti kérdései; a kulturális örökség, az örökségvédelem; a kultúra általános működési sajátosságai; a kultúrpolitika történeti és aktuális kérdései; a kultúra megőrzésének, rögzítésének különböző lehetőségei;

vallási néprajz, vallásantropológia: a vallási néprajz; a vallásantropológia; az európai társadalmak, az Európán kívüli társadalmak és a modern, posztmodern globális társadalom vallásiként értelmezhető jelenségei; a vallási kultúra; vallási néprajz, vallásantropológia, vallásszociológia;

táncfolklorisztika, táncantropológia: a hagyományos és jelenkori táncművészet; a magyar és az európai táncfolklorisztika; a tánc mint kulturális jelenség; a Kárpátmedence hagyományos paraszti táncművészei, az ezekkel szoros kapcsolatban álló revival- mozgalmak; ifjúsági szubkultúrákkal kapcsolatban felbukkanó zenei és táncdivatok; magyar és nemzetiségi táncok;

kulturális antropológia: meghatározó klasszikus antropológiai iskolák; a kritikai elméletek az etnometodológiától a posztmodern antropológián keresztül az orientalizmusig és a posztkolonializmusig; a gazdaság, a társadalom, a politika, a vallás, az etnicitás, az identitás és a globalizáció ismeretei;

néprajzi muzeológia: néprajzi muzeológia: történeti, irodalomtörténeti, színháztörténeti, természettudományi kérdések; a muzeológia története, néprajz és muzeológia, a világ múzeumai - a múzeumok világa, modern muzeológia Európában (és Magyarországon), néprajzi tárgyismeret, az empirikus társadalomvizsgálat és a muzeológia kapcsolata, jelenkori tárgydokumentáció, múzeumi reprezentáció elméleti és gyakorlati kérdései.

hagyományos környezetgazdálkodás: a fenntartható fejlődés elmélete és alapfogalmai, a fenntartható környezet elmélete és gyakorlati paradigmái, a fenntartható víz- és erdőgazdálkodás hagyományos tudása, a hagyományos népi építészet felújítása (vályogépítkezés napjainkban), a hagyományos népi gazdálkodás mint a fenntartható mezőgazdaság alapja, a népi gazdálkodás megújulása a hagyományos parasztgazdálkodás segítségével, hagyományos paraszti hulladékgazdálkodás.

9.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat múzeumi, intézményi gyakorlatból és terepmunkából áll, amelynek kreditértéke a képzésben választható specializáció részeként 20 kredit.

9.3. A 4.2. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma legalább 50 kredit a folklorisztika, anyagi kultúra, társadalomnéprajz, kulturális antropológia, vallástudomány, művelődéstörténet ismeretköreiből.

A NÉPRAJZ MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

SZAKMAI TÖRZSANYAG

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR102MA	Az európai és a magyar néprajztudomány története	2	koll	5	--	1
BTNRINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek DMA	2	gyj	2	-	1-4
BTNR104MA	A populáris kultúra története	2	koll	3	--	1
BTNR201MA	Etnicitás	2	koll	3	--	2
BTNR202MA	Kultúra és identitás olvasó szeminárium	2	gyj	2	--	2
BTNR105MA	Társadalomnéprajz	2	koll	3	--	1
BTNR106MA	Modernkori magyar társadalom szeminárium	2	gyj	2	--	1
BTNR107MA	Vallásantropológia	2	koll	3	--	1
BTNR108MA	Vizuális etnográfia és kultúra szeminárium	2	gyj	2	--	1

	Testnevelés	2	gyj	1		1-4.
--	-------------	---	-----	---	--	------

	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4
--	--------------	---	------	---	--	-----

NÉPRAJZI MUZEOLÓGIA SPECIALIZÁCIÓ

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR231MA	Múzeumpolitika és rendezvényszervezés	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR232MA	Muzeológia és kommunikáció	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR233MA	Muzeológia és kommunikáció szeminárium	2	gyj	2	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR431MA	A magyar kultúrpolitika története	2	koll	4	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR211MA	Folklór I.	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR212MA	Folklór II.	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR222MA	Népi építészeti örökség	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR223MA	Népi építészeti örökség szeminárium	2	gyj	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR331MA	Muzeológiai informatika	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR340MA	Szakdolgozati szem I. – előkészítés	2	gyj	3	BTNR107MA BTNR105MA BTNR201MA	3
BTNR440MA	Szakdolgozati szeminárium II. - írás	2	gyj	3	BTNR340MA	4
BTNR700-710MA	Speciálkollégium (szabadon választható)	2	koll.	2×3	--	1-4
BTNR500MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	3
BTNR501MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	4
BTNR502MA	Múzeumi gyakorlat	30	gyj	5	--	3
BTNR503MA	Múzeumi gyakorlat	30	gyj	5	--	4
BTNR504MA	Tanulmányút	8	gyj	0	--	2
ÉM	Szabadon választható tárgyak	2	koll	10	--	1-4
BTNR600MA	Diplomamunka		gyj	20	BTNR340MA	4
BTNR601MA	Záróvizsga		zárószigorlat	0	BTNR340MA	4

NÉPRAJZI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG SPECIALIZÁCIÓ

Kód	Tantárgy	Óra	Telj.	Kredit	Előfeltétel	Félév
BTNR301MA	Örökségvédelem intézményrendszere	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR302MA	Örökségvédelem - kommunikáció	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2

BTNR303MA	Örökségvédelem - kommunikáció szeminárium	2	gyj	2	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR431MA	A magyar kultúrpolitika története	2	koll	4	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR211MA	Örökségesítés I.	2	koll	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR212MA	Örökségesítés II.	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR222MA	Népi építészeti örökség	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR223MA	Népi építészeti örökség szeminárium	2	gyj	3	BTNR101MA, BTNR102MA	2
BTNR331MA	Muzeológiai informatika	2	koll	5	BTNR101MA, BTNR102MA	3
BTNR340MA	Szakdolgozati szem I. – előkészítés	2	gyj	3	BTNR107MA BTNR105MA BTNR201MA	3
BTNR440MA	Szakdolgozati szeminárium II. – írás	2	gyj	3	BTNR340MA	4
BTNR700-710MA	Speciálkollégium (szabadon választható)	2	koll.	6	--	1-4
BTNR500MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	3
BTNR501MA	Terepgyakorlat	40	gyj	5	--	4
BTNR502MA	Intézményi gyakorlat	30	gyj	5	--	3
BTNR503MA	Intézményi gyakorlat	30	gyj	5	--	4
BTNR504MA	Tanulmányút	8	gyj	0	--	2
ÉM	Szabadon választható tárgyak	2	koll	10	--	1-4
BTNR600MA	Diplomamunka		gyj	20	BTNR340MA	4
BTNR601MA	Záróvizsga		zárószigorlat	0	BTNR340MA	4